

Světla Minulosti.

Napsal M. A. ŠIMÁČEK.

Často i doma přistihl ji doktor na kolenou v ložnici před vysokým odličkem Panny Marie Lourdské, i vycífoval bystře, čím přepněto je srdce, jež pozvedá k Materi boží.

Někdy jej toto hledání pomoci u Boha dojívalo, ale častěji do-
týkalo se ho jako výčitka, zvláště když ona, vidouc se přistihnu při něm, vidouc se rozpačitým úsměvem a náhle zavěsila se mu kolem krku, majíc oči zalité slzami.

Uchyloval se do samoty, zabíral se do práce ve svém pokoji, četl, studoval, začal konati přípravy k spisu "Konflikty mezi povinností lékaře a lidskostí", o němž již dlouho přemýšlel, ale ona i na tuto jeho práci zárlila a viděla v tom všem úmyslné, třeba že šetrně oddalování se od ní. A on byl nekliděn čím to a tuše jí stále za sebou jako stín.

Stávala se mu nepohodlnou její přílišná starostlivost o něj, zahrnující jej sterými pozornostmi a otázkami, jež naň účinkovaly jako vyptávání. Měl dojem stále upřených naň jejích očí, plných lásky a oddanosti, ale taky plných pozorování, otázek a očekávání, a před tím znenáhla počal utíkat.

Vyhledával příležitosti i záminky, za nimiž odpoledne a na večer vycházel z domova a čím dál tím častěji byl hostem v kasinku hostince Valterova.

Z úst Anežčiných nevyšla výčitka. Povolovala, ustupovala — trpělivě, odevzdaně. Doktor však cítil její znepokojení, stesk i slzy v těch chvílích její samoty, které jí způsoboval, ale konejšil se tím, že na konec uvykne a že tak lépe se zabráni chvílím prudší a zjevné hořkosti, než vlnitostí a něžnostmi, jichž vynucování by někdy mohlo přemoci jeho trpělivost a jejichž chudá podstata mohla by jí na konec s plna přesvědčiti o jejím klamu. Měla dosud stále naději, že chudá ta žena jeho laskavosti nalejí se ohnivějším vínem, a zatím to nebyly k dozrání teprve určené hrozny na révovém kmenej pravé lásky, nýbrž dozralé již drobné plody na skromném bezovém keři, vyrostlé z půdy jeho jemné šetrnosti, vrozené dobrosečnosti, z jasných vzpomínek na dávné jinožské sympatie k ní i z citu závaznosti, v jakou k ní vešel na stupních oltáře.

Očekával u ní sněhlivě vejřit v tu nezměnitelnou již sudbu s příchodem dítěte, v něž pevně doufal. A dočkali se skutečně dcerušky, o níž péče a k ní láska mohla vyplývati ty hodiny, kdy on uchyloval se do svého světa a samoty. Ale s brzkou smrtí dítěte ta naděje shasla.

V téže době také u ní zjevily se poprvé známky její srdeční choroby, a v něm zatloukli poprvé křídly černí havrani.

Tajně útrapy na obou stranách se spíše zhoršily, nervosnost a obava do budoucna přibývala. A v té době, kdy sice nemoc její se zlepšila, ba zcela ztrácela, ale když jí samé největší šetrnosti, o něž péče a láskyplné útechy bylo třeba, přišel se svým návrhem, vzít do nového domova v Nedosekách dítě své a Bettynino.

Byla v tom ovšem i shoda okolností, že právě půl roku před tím se dověděli, že synáček jeho má na vychování v Praze paní Škoulová. Domníval se, dáti ženě náhradu za zemřelé dítě vlastní, a byl přesvědčen o zvláštní vhodnosti chvíle i z toho důvodu, že v novém působení, mezi lidmi neznámými, chlapec dobře bude moci platiti za synáčka jich obou.

Anežka souhlasila, ba skoro radostně svolila — snad i sama myslila, že tak bude dobře, on že bude spokojenější a že pohledem na její laskavost a péči o toto jeho dítě rozkvetne v něm s vědomím ta pravá láska k ní.

K tomuto výkladu, asi nejspíše správnějšímu, jak za to měl, došel ovšem později — tenkrát viděl v něm jen prostý projev její dobroty a splnění jejího slibu, kterýž dala hned po jeho přiznání před sňatkem, že naskytne-li se kdy příležitost a shledá-li se toho po-

manžel svůj slib věrné lásky, daný u stupňů oltáře. A dlužník místo zlata má jen drobnou měď šetrnosti a shovívavosti.

A tím větší je ta tíže, čím větší je mlčelivější a trpělivější. A takovým věžitelem byla Anežka. Doktor chodil kolem ní v studu a báni jako zločince.

Jak snadnější život by byl býval, kdyby ho byla nemilovala, a nebyl aspoň kdyby její láska a oddanost byla bývala méně silná, méně ryzí a úsečtější. Ale cité právě plnost, čistotu a skoro přisnost její lásky, citu její právo i svůj dluh a stálý hrot výčitky, jemuž nebylo lze utéci.

V té její lásce byla proň tíže jeho pout a pro ni bolest jejího sebezapření při jeho chladu. A ta její láska — vědě — bude hořet v stejné stálosti do poslední dechu jejího, jsouc jejím bohatstvím vedle jeho chudoby, její etností vedle jeho přetvářky, jejím triumfem vedle jeho podlehnutí jí.

Skrýti havrani v jeho duši se množili a prudceji tloukli křídly. Tak napadají dlužníka v útrapách tísně myšlenky na smrt věžitele.

Utkal jim, zápasil s nimi, zaklínal je, — ale marno! Přepadali jej zákeřně v končinách jeho samoty.

Ano, kdyby byl jiným, lehkomyslnějším člověkem, necitlivějším též závazkům! Kdyby byl dovedl jako jiní oběhvat své spoutání, ukrádat si volnost a ukradené užít — ale na to byl příliš přísný a hrdý. Bud' závazek plnit nebo zlomit. Oběhávat, akky!

Často stoupala před něj otázka: "Proč, proč vlastně jsem se stal dlužníkem, proč, proč vlastně jsem se zavazoval nečíté té pravé lásce?"

I vračel se nesčíslněkrát k rekapitulacím celé své známosti s Anežkou, od prvního shlednutí dvanaštiletě holčičky s červeným břebínkem ve vlasech, až po hedváb stůly vranovského faráře, jímž jim oběma ruce svázal.

Ale výsledek všech těch vzpomínkových cest byl pokaždé jeden a týž: "Osud v tom byl. A má poddajnost. A i ta je osud!"

Změnit už nebylo lze nic, ani vyvíjet jiným, ani navzájem sobě. A v tom právě bylo hoře největší.

Trpěli oba. Ona jeho chladem a lítostí srdce vlastního, že nedovodila rozvíjet jeho lásku, on naopak stálostí lásky její, již opoťovat nemohl.

A tak den ze dne, měsíc za měsícem, rok po roce... až k nynější nemoci její.

Všecky tyto myšlenky, dávno ustálené a zurečité, přehnal se nyní v úprku opět jeho hlavou, vyvolány tou otázkou, proč že nebyli šťastni, jak mohli být, a tou lítostí nad vším tím minulým, nad její láskou a jejími nadějemi, nad její oddaností, nad její tichou resignací, nad její v pravdě ženskou trpělivostí v útlaku a hodu bolesti.

Dnes se všecko to končí. Její utrpení i její láska.

Té lásky už vlastně ani není, neboť Anežčina duše unikla již o kolmím světu, a louka asfodelů se otevírá jejím zrakům.

I vzpomínky jí asi opustily. Vzpomínky na něj, na ten pokoj zde, na opuštěný šic její stolec v prostředním pokoji, na kuchyň, kterou si tolik líbovala, že je tak světla, na lékárníčku jeho, jejíž byla radostnou správkyní, na knihovnu, již tak zálibně rovnala — na vše, na vše... A nemožno to zadržet, a nemožno to obrátit... už ani na mžik. Ba již snad ani ty dětské andělků své nevidí, a když už jen tak z dálek asi... V mlhách se jí tratí, a již ani s nimi nemluví, ani na ně se neusmívá.

Tolik chvátá — tolik chvátá! Bez rozloučení chvátá... A již přec spolu pět let, a tak jej milovala, jako žádná žena již jej milovati nebude... I on, již měl rád.

Au, au, měl rád! Potvrzoval si důrazně, jakoby mu někdo odpíral. Nebyla to láska, již se rozumně lást po ní, smutek v její nepřítomnosti, radost z opětého shledání, ale měl jí rád, měl rád její dobrotu, měl rád její oddanost, měl rád některé její pohle-

dy, některé její pohyby, tak čisté ženské, měl rád, když zachytila nějakou vzpomínku z let svých divočích a jeho studentských, a v očích jí zahrálo jiskření minulosti —

Bolesná lítost stiskla mu srdce při tom rozpomenutí, a prudká touha se zvala aspoň po jednom ještě pohledu jejím, po jednom políbení jí, aby je cítila ještě při výdechu posledním.

Vždyť, pro živého Boha, neuhasl v ní ještě poslední jiskra života, vždyť —

Jak mohl váhat, jak jen mohl váhat!

S překotným chvatem, jakoby od každé vteřiny závisela spása, vykonal přípravy, pak přisedl těsně k jejímu lůžku, chopil se levíce její a vyhrum rukáv nočního kabátku až k lokti, dal jí silnou injekci etherovou.

Prsty na teple, čekal pak napjatě na účinek.

Srdce mu prudce bušilo, celá duše vstoupila v jeho oči, jímž visel na její tváři.

Mijely minuty, dlouze a těžce, čtvrt hodiny, půl — věčnost celá. Nic, nic, ani jediný záchvěv... Léč, jenž dosud vždy překonala ohlašující se slabost srdce, dnes v seslazené dávece nevyvolal nejmenšího účinku.

Ani zřetelné vědomí neležel její tváři, obtížně dýchací zvolna, ale stále stoupaly. Nebylo pochyby, že tento stav je již jen přechodem k agonii. Tepla ubývalo, na bobou, rukou i periferních částech obličje bylo cítit již dotykem stýdnutí.

"Hned, hned jsem měl vstříknout ether — před hodinou byl by snad ještě reagoval," vířilo doktorovi hlavou v divokém jeho pobouření.

"Proč jsem jen vahal, bládecky vábal... Proklínám havrani... Podlá bestie je člověk! Bestie, bestie!" opakoval vztekle a přitlaživ ruce pod čelo, ryl nehty do skrání. Měl pocit, jakoby mu mozek chtěl vyhréznout očními důlky.

V prsou bouř lítosti, bolu a vzteku, cítil chvílemi záchvaty touhy poranit se do krve, šlepně se tlouci, bodat se do bezvědomí, překonat tu bouř duševní bolesti fyzickou.

Ale při všem tom pobouření a těch návalech, nepohaslo ani na chvíli dosud vědomí, co se kolem něho a v něm děje. Ta dotěrná, nemesitelná duševní kontrola, ukládající pro budoucí vzpomínání každou takřka jeho myšlenku i každý pocit, v něm žila a byla stále v plné práci. "Dávej pozor, co bude dále," jakoby mu říkala s výsměchem.

Byl ústředníkem i pozorovatelem zároveň, a byly chvíle, kdy v jakémsi zastínění únavy se mu zdálo, že je vlastně ve dvou osobách, jež navzájem se špehují.

"Co pak slím?" vytrhoval se z takových okamžiků, přejel rukou čelo a pocítil, jak jej opravdu z tohoto několikadenního již duševního napjetí bolí prudce hlava.

Vyšel na chvíli z pokoje a za ním za okamžik vplížila se i Běta.

"Milostpane, nemělo by se poslat pro velebného pána!" Hlas její dusl se pláčem, oko topilo v slzách.

"Pošlete, pošlete — je konec..."

"Pro Ježíše Krista — Panenku Maria," zaúpěla služka a vyrážívala na chodbu vyrazela v prudkém pláči:

"Naše zlatá milostpaní, naše dobrá milostpaní — proč radši mě si Pánbůh nepovolá?"

Tento její hlasitý pláč na chodbě a tyto její výkřiky zazdaly se doktorovi jako počátek toho zvláštního zevnějšího ruchu v příbytech smrti, jež tak dobře znal ze svého lékařského povolání. A od té chvíle rázem ochabla a popustilo jeho napjetí, a on dal se jaksi bezvolně nésti vším tím, co následovalo, jako již nějakou nezhýbností, oproti níž vše je už marno.

V pokoji i nemožená Běta spěšně a tise konala přípravy k přijetí kněze s nejsvětější svátostí, stál bíle prostřela, svíce a krusifix uchlazela, lážko umírající spořádala.

(Pokračování.)

dy, některé její pohyby, tak čisté ženské, měl rád, když zachytila nějakou vzpomínku z let svých divočích a jeho studentských, a v očích jí zahrálo jiskření minulosti —

Bolesná lítost stiskla mu srdce při tom rozpomenutí, a prudká touha se zvala aspoň po jednom ještě pohledu jejím, po jednom políbení jí, aby je cítila ještě při výdechu posledním.

Vždyť, pro živého Boha, neuhasl v ní ještě poslední jiskra života, vždyť —

Jak mohl váhat, jak jen mohl váhat!

S překotným chvatem, jakoby od každé vteřiny závisela spása, vykonal přípravy, pak přisedl těsně k jejímu lůžku, chopil se levíce její a vyhrum rukáv nočního kabátku až k lokti, dal jí silnou injekci etherovou.

Prsty na teple, čekal pak napjatě na účinek.

Srdce mu prudce bušilo, celá duše vstoupila v jeho oči, jímž visel na její tváři.

Mijely minuty, dlouze a těžce, čtvrt hodiny, půl — věčnost celá. Nic, nic, ani jediný záchvěv... Léč, jenž dosud vždy překonala ohlašující se slabost srdce, dnes v seslazené dávece nevyvolal nejmenšího účinku.

Ani zřetelné vědomí neležel její tváři, obtížně dýchací zvolna, ale stále stoupaly. Nebylo pochyby, že tento stav je již jen přechodem k agonii. Tepla ubývalo, na bobou, rukou i periferních částech obličje bylo cítit již dotykem stýdnutí.

"Hned, hned jsem měl vstříknout ether — před hodinou byl by snad ještě reagoval," vířilo doktorovi hlavou v divokém jeho pobouření.

"Proč jsem jen vahal, bládecky vábal... Proklínám havrani... Podlá bestie je člověk! Bestie, bestie!" opakoval vztekle a přitlaživ ruce pod čelo, ryl nehty do skrání. Měl pocit, jakoby mu mozek chtěl vyhréznout očními důlky.

V prsou bouř lítosti, bolu a vzteku, cítil chvílemi záchvaty touhy poranit se do krve, šlepně se tlouci, bodat se do bezvědomí, překonat tu bouř duševní bolesti fyzickou.

Ale při všem tom pobouření a těch návalech, nepohaslo ani na chvíli dosud vědomí, co se kolem něho a v něm děje. Ta dotěrná, nemesitelná duševní kontrola, ukládající pro budoucí vzpomínání každou takřka jeho myšlenku i každý pocit, v něm žila a byla stále v plné práci. "Dávej pozor, co bude dále," jakoby mu říkala s výsměchem.

Byl ústředníkem i pozorovatelem zároveň, a byly chvíle, kdy v jakémsi zastínění únavy se mu zdálo, že je vlastně ve dvou osobách, jež navzájem se špehují.

"Co pak slím?" vytrhoval se z takových okamžiků, přejel rukou čelo a pocítil, jak jej opravdu z tohoto několikadenního již duševního napjetí bolí prudce hlava.

Vyšel na chvíli z pokoje a za ním za okamžik vplížila se i Běta.

"Milostpane, nemělo by se poslat pro velebného pána!" Hlas její dusl se pláčem, oko topilo v slzách.

"Pošlete, pošlete — je konec..."

"Pro Ježíše Krista — Panenku Maria," zaúpěla služka a vyrážívala na chodbu vyrazela v prudkém pláči:

"Naše zlatá milostpaní, naše dobrá milostpaní — proč radši mě si Pánbůh nepovolá?"

Tento její hlasitý pláč na chodbě a tyto její výkřiky zazdaly se doktorovi jako počátek toho zvláštního zevnějšího ruchu v příbytech smrti, jež tak dobře znal ze svého lékařského povolání. A od té chvíle rázem ochabla a popustilo jeho napjetí, a on dal se jaksi bezvolně nésti vším tím, co následovalo, jako již nějakou nezhýbností, oproti níž vše je už marno.

V pokoji i nemožená Běta spěšně a tise konala přípravy k přijetí kněze s nejsvětější svátostí, stál bíle prostřela, svíce a krusifix uchlazela, lážko umírající spořádala.

(Pokračování.)

50.000 Krabiček milým krajanům 50.000

Pospěte si, pokud zásoba stačí

Tato zvláštní nabídka platí pouze trpícím krajanům, kteří naše Bylinné Thé ještě nezkusili. 50 tisíc 50-centových krabiček nabízíme po 25 centech vyplacené. Upozorníte na tuto zvláštní nabídku i Vaše přátele.

Pište ještě dnes a pošleme Vám, drazí krajané, obratem pošty půl dolarovou krabičku našeho Léčivého Thé za 25 centů. Téměř 30 let jest naše Bylinné Thé užíváno k největší spokojenosti trpících a jest známo po celém Soustátí i za hranicemi, což jest nejlepšího do-
svědčením, neb co dobrý lék chválí se sám sebou, přinášejíce trpícím sílu, krásu a zdraví. Pište ještě dnes, milí trpící krajané a nebudete litovati, když tento podivuhodný, od tisíců nazývaný Zázračný Léč také zkusíte. Pospěte si, pokud zásoba stačí.

ZÁDNÁ NADĚJE.
Flatonía, Tex.

Drahá přítelkyně: —
Trpěla jsem po 8 let revmatismem a zkusila jsem mnoho léků, ale žádná naděje na uzdravení. Obrátila jsem se konečně na Vaše Bylinné Thé a po využití jednoho balíčku cítilm se úplně zdravá. — Proto Vaše zázračné Thé doporučuji všem trpícím, neb jest to opravdu nejlepší lék.
Vaše upřímná
Florentina Kristinek.

KAŽDÝ AT ZKUSÍ A NEBUDE LITOVAT.
Pearson, N. Mex.

Velečtělá krajanke. —
Sděluji Vám, že jsem Thé obdržel a musím doznati, že Vaše Thé jest neocenitelné. Trpěl jsem mnoho na zácpu a měl jsem velké bolesti žaludku a tímto dosvědčuji, že jsem užil Vašeho Bylinného Léčivého Thé s pozoruhodným účinkem. Využíval jsem dva balíčky zmíněného Thé a nyní jsem úplně zbaven žaludečních bolestí a proto jest odporučení hodno — necht' je každý zkusí a nebude litovati. Přijímáte, ctěná přítelkyně, nejsrdcečnejší dík za moje uzdravení.
S úctou Vám oddaný
Frank Hrabě.

Wheelerovo Bylinné Thé je silitel jater, ledvin a krvečistitel

Jest to čistý přírodní lék jak pro dospělé tak pro děti, zdravotním zákonem prozkoumaný a zaručený, že jest takovým, jak se o něm praví, a poskytně úlevy při zácpě, záduchu, kyselosti v žaludku, žlučnatosti, v obtížném trávení, jaterních obtížích, bolestech hlavy, zlaté žile, červům, bolesti v zádech, nezázivnosti, malarii, kašli, nastuzení, bolavém hrdle, revmatismu, neuralgii, dně, bolesti v boku, bolesti v krizi, rozčilenosti, tasemnici, zemlenosti, ospadosti, pupencích, žloutence, vyvrázcí, svrabu, vodnatelosti, s-
deční vadě, bouřích, nádorech, lísořech, zastaralých bolestech a všech nepořádekch krye a ledvin. Chuti jest velice příjemné. Stolic lehoučká. Žádný patentní lék.

Aby všichni naši krajané měli příležitost zkusiti toto výborné Léčivé Thé, činíme Vám zvláštní nabídku. Rozešleme 50 tisíc — 50ti centových krabiček našeho Léčivého Thé za 25 ctů, krabičku obratem pošty vyplacené. Pospěte si s objednávkou, pokud je máme v zásobě. Pište česky neb anglicky.
44-2c

MARIE VOTYPKA & CO.—Dept. 10—SOUTH BEND, IND.

Tisíce Našich Krajanů

bude letos hledati domovy v příjemnějším podnebí, kde by nemuseli snášeti po šest měsíců útrapy kruté zimy. Budou jezdit k tichému moři a na jih. Kdyby ti, kteří oravdu chtějí dobrou půdu za levnou cenu v krajině zdravé a nejvyšše příjemného podnebí, dopsal si na mne, ušetřili by si mnoho peněz za železniční listky a útrapy cesty a sklamaní. —

Zakládám českou osadu

na rozsáhlých a velice úrodných pozemcích Harwood a Burusovy Renée v jižní části okresu Jackson, ve státu Texas. René tato lež 5 mil na polední stranu od Edna a jen 2 míle na sever od stanice Vanderbilt. Edna jest sídelním městem okresu Jackson na dráze Southern Pacific a čítá přes 2.000 obyvatel. Vanderbilt jest vřstající městečko na dráze Brownsvillské, má železniční "round-house". René leží mezi řekou Lavaca a Arinosa Creekem a jest vzdálena jen asi 10 mil od zátoky Lavaca Bay. Rozměřená jest na sekce a rozprodávána v kusech od 80 akrů nahoru. Kolem každé sekce je vygraďovaná cesta a nadělány dyče na odvedení přebytečné vody po deštích. Okres Jackson nalézá se na rozhraní mokřích a suchých Texasských okřeů. Průměrný roční spád deště je 36 palců. Pozemek tento jest 60 top nad hladinou mořskou; jest dobře odvodněný; má mírný svah směrem k jiho-východu, přes 4 stopy spádu na každou míli. Jest to krásná vlnitá prerie, porostlá bohatou préríjní travou, kterou možno seči dva- až třikráte do roka, a jedno sečení přinese průměrem tunu po akru. Seno má cenu od \$5 do \$10 tunu, dovezeno na stanici. Pozemek jest prostý vše ho lesa a křoví. Žádné kamení na povrchu ani vespod v půdě, ničeho, co by vadilo v obdělávání. Voda je několika druhů, a sice, těžká, ochvalovitá černice, lehčí řernice, písekem promíchaná, dále mělný a lepkavý černý písek, velmi úrodný. Vrchní půda je od 5 do 15 stop hluboká, spodní půda je jilovitá až po vodu. Na pozemcích těchto se daří bavlna, kukurice, oves, vojčeska, sorghum, všechny druhy zeleniny a ovoce. Bavlna přinese od půl balu až bal a čtvrt po akru, korma vydá od 30 lo 70 bušlů po akru. Jelikož půda je bohatá a udržuje vláhu, jest úroda bavlny i korny takřka jistá každý rok, a první úrody na "breehovinách" bývají občas tak dobré jako na starších polích. Krajina tato je zdravá a podnebí příjemné. Pozemek tento mám v prodeji za levných cen a na dobřé splátky. Přejete-li si mti informace o přímořském Texasu, zajímáte-li se o zakoupení pozemku anebo o usazení se v tomto státě, pište mi a já vám sdělím cenu a podmínky prodeje o této reši, a i další podrobnosti sdělím, které si budete přát vědět.

Mimo výše uvedeně rené mám v prodeji v okresu Jackson vti-
ce menších i větších výměř, dále mám na prodej pozemky v nále-
dujících okresch: Fort Bend, Au tin, Wharton, Brazoria, Matagor-
da, Calhoun, Victoria, Waller, Harris, Liberty, Hardin a jiných. —
Mám kusy různých velikostí od 10 akrů až 10.000 akrů. Pište si o seznam a sdělte, jaký si přejete pozemek. Každý dotaz milerád zodpovím. Pište mi ihned, pokud je výběr a ceny levné. Adresuj-
te na:

Joseph Dědek, Real Estate Rosenberg, Texas.

MATELI NĚCO NA PRODEJ, osaz-
se prodá, dáte-li si oznámku do list-
záběhu.